

Déli Hírlap

28

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1100 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1928 / SZOMBAT / NOVEMBER 24

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. EVF. / 274. SZÁM

Sokra megy a játék

Írta: VUCHETICH ENDRE dr.

Timișoara, nov. 22.

A kocka eldőlt: a romániai magyarság a választási küzdelmet egyedül vivja meg. A bizonytalanság megszűnt és kezdetét veheti a felvilágosító munka a mi részünkről. Mindjárt előljáróban lezögezhetjük, hogy a sorsnak ilyen fordulásán nincs miért sóprázkodni. A választás csak kevésbé lesz kényelmes, de ezzel szemben őszinőbb és nyiltabb. És talán

minden okunk is megvan rá, hogy ennek az önállóságnak örüljünk, mert kisebbségi politikánkban új határkövet tűz ki.

Olyan új határköhöz érkeztünk, mely nem visszafejlődést, hanem haladást jelent. És elérkeztünk kisebbségi politikánk fejlődésének negyedik fázisához.

Mert kezdetben vala a velünk szemben megnyilvánuló bizalmatlanság sötétsége, mely moccannunk nem engedett és teljes passzivitásra kényszerített. Azután következett a többségi pártokkal való paktumok korszaka, melyek a román politikában megszerezték a magyarság aktivitásának lehetőségét és politikai faktorként való elismerését. Egy lépéssel ismét előbbre jutottunk a legutóbbi választások alkalmával, mikor már román pártok nélkül, német kisebbségi testvéreinkkel blokkba tömörülve vehettük fel a küzdelmet. Ma az a helyzet, hogy minden idegen párt — legyen az többségi román, vagy kisebbségi — segítség nélkül

egyedül, büszkén, felemelt fővel, senkivel meg nem alkudva, elveinken semmi esorbát nem ütve, a hatalom védőszárnyai alatt meg nem bujva állunk ki a porondra.

Hoszu volt az út, melyet eddig a bizalmatlanság, a félreértés és sokszori rosszindulat göröngyei és akadályai között végig kellett járnunk, de a fáradtság, az elkeseredés, a néhanapi tehetetlenség érzésének könnyei nem voltak hiábavalók: elérjük, hogy egyedül, önállóan, csak önmagunkra támaszkodva tehetünk tanúságot politikai iskolázottságunkról

és arról, hogy az elmúlt tíz esztendő tapasztalatait mennyire tudjuk javunkra értékesíteni.

Önálló listákat állít össze a Magyar Párt és hogy ezekből a listákból mennyit tud diadalra juttatni, az a magyar választók magatartásán, összetartásán múlik. Csaknem kétmilliónyi magyar él az országban. A mai prémiumos választójogi törvény mellett egy kisebbségi párt sem számíthat arra, hogy számarányának megfelelő mandátumot nyer. Azt azonban elérheti, hogy a parlamenti képviselőknek azt a maximumát juttassa az ország két házába, amelyet az igazságtalan választójogi törvény lehetővé tesz.

És ne tévesszen meg egy magyart sem, hogy talán nem mindenütt azok neveit látja a névsorban, akiket véleménye szerint alkalmasabbnak ítél, mint esetleg a tényleges jelölteket,

ne ejtsen tévedésbe egy magyart sem, hogy ahol kevesen élünk egy-egy választókerületben, szavazata elvész. Olyan a mi választójogi törvényünk minden igazságtalansága mellett is, hogy minden egyes szavazat számba vétetik az országos arány megállapításánál. A Bánságban leadott magyar sza-

vazat éppen úgy előnyére válik a Székelyföld listájának, mint a székely szavazat a temesi jelöltnek.

Ezuttal még sokkal kevésbé, mint máskor, egyes emberek parlamenti képviselősegeért folyik a harc. És nem is csak elvi harc. Többre megy a játék. A tét a romániai kisebbségi magyar nemzet egész jövődó politikai sulya. Ezért, ennek elismertetéséért, ennek bizonyítása érdekében kell küzdenünk. A magunk és gyermekeink jövődjéért. És ne vezetessük félre magunkat attól sem, hogy a román pártok listáin esetleg magyar jelöltek nevével találkozunk.

Ha tagjai az illető román pártnak, dezertőrjei a magyar politikai hadseregnek, akiktől csak megvetéssel fordulhatunk el, mert eszerben hagyják népüket,

Ezeknek csak a szava magyar, szívük, lelkük, egész lényük idegen tőlünk. Mámég tilok, amelynek élete rövidre van szabva, de nem lehetetlen a feltevés, hogy a Magyar Néppárt jelöltjei is a kormány jelöltjei között foglalnak helyet. Itt se vezessen a rokonszenv, vagy érzékenykedés, nincs szükségük a magyar szavazatok tömegére: a hatalom szárnyain ugyanis bejutnak a par-

lamentbe. Nem dezertőrök ők, hanem — bármennyire sajnálatraméltó is ez a magyar ketőzöttség — magyar pártnak a tagjai. Szavazatainkat a Magyar Párt listáira kell adnunk, mert ez maradt függetlenségében és önállóságában magárahagyatott és így egyedül fogja nyíltan kidomborítani a romániai magyarság sulyát.

A németek minden nehézségek ellenére is megegyeztek a kormánnyal az utolsó pillanatban. Talán fájó és kiábrándító is a közös kisebbségi alapnak ez a cserbenhagyása, de a hátrány kisebb, mint az az előny, amit függetlenségünk jelent. Nem kívánjuk, hogy a németek csalódjanak, hisz kisebbségi testvéreink maradnak, bármai történik is. Utjaink szétváltak, de reméljük, csak a választások idejére.

A kisebbségi gondolat, a kisebbségi eszme, a kisebbségi célok, a kisebbségi küzdelem közös marad és a parlament nyílt fórumán találkozhatunk majd közös munkára.

A németeknek a paktum pillanatnyi kényelmet jelent csak, mert több mandátumot így sem kapnak, mint nyertek volna tiszta választások után a kisebbségi blokk által. Hogy ezért a kényelemért érdemes volt-e a kisebbségi blokk eszméjét cserbenhagyni, a jövő dönti el. Mi változatlanul haladunk a magunk útján és bizunk a magyarság érettségében és abban, hogy nem felejt el, mire megy a játék.

Bocu miniszter a Bánságban

Bocu Szevér bánági miniszter tegnap délután három órakor az Arad felől jövő vonaton Radna-Lippára érkezett. A miniszternek ugyanis Lippán lakik a családja és amikor a politikai harcok fáradalmait ki akarja pihenni Bocu, rendszerint lippai otthonába vonul vissza. Ünnepi díszben várta tegnap a község Bocu minisztert, akit

fellobogozott házak, lelkes tömeg, diadalkapu, bandérium és zene fogadott.

A radnai állomáson Vasiescu Misa volt képviselő, a nemzeti parasztpárt ottani szervezetének elnöke, üdvözölve Bocu minisztert, aki a következőkben válaszolt:

— Eddig tartott a harc, hogy hatalomra kerüljünk és most kezdődik részünkre a munka. A kormányt jelenleg a választások előkészületei foglalkoztatják le. De amint a választások lezajlottak, megkezdődik az alkotó munka.

Az egybegyűlt tömeg lelkes éljenzése közben

Bocu miniszter ezután négyesfogaton és lovas bandérium kíséretében áthaladt a Maroshidon,

ahol a lippai hídfőnél a hatóságok képviselői köszöntötték. Manta dr. helyettes főszolgabíró Lippa községe és a járás nevében mondott üdvözlő szavakat. Bocu válaszában hangzott, hogy az új kormány a becsületese munkát fogja bevezetni és rendet

tartani az egész országban. Mindenkinek biztosítja a szabadságát nemzeti és felekezeti különbség nélkül. Az új kormány azt akarja, hogy az országban mindenki nyugodtan dolgozhassék.

Kedves jelenet játszódott le, amikor Bocu a tömegben észrevette és magához intette az utolsó sorban álló Roman nevű radnai tanítót, aki politikai küzdelmében legrégebb munkatársa.

Amikor a félszemű férfi odasietett Bocuhoz, a miniszter megölelte és megcsókolta.

A lelkes tömeg a tüzoltózenekar hangjai mellett Bocu minisztert ezután elkísérte háza elé. Innen Bocu el-

PITIONI-kép a legszebb karácsonyi ajándék

Iskola Alapítvány - Kölcsvári Központi Gyermekirodnyvtár © Fundația pentru Școlă - BCU Cluj Napoca

sietett még beteg édesanyja látogatására, aki a fogadtatáson nem vehetett részt. Anyja látogatásáról visszatérve a nagyszámu tömeg még mindig Bocu háza előtt várakozott, aki ekkor lakása ablakából ismételtén beszédet intézett a néphez. Felszólította hivat, hogy mindenki menjen haza a falujába, tartsák fenn a rendet és akinek valami kérése van, keresse őt fel bizalommal. Három napig marad lippai otthonában és kapuja mindenkor nyitva áll mindenkinek. Bocu miniszter ezután még

megemlítette, hogy vasárnapon Temesvárott lesz és ő fogja az új megyei prefektust ünnepélyesen beiktatni állásába.

Tegnap este a lippai Central-szállodában háromszázötven terítékű bankett volt Bocu miniszter tiszteletére, amelyen számos felköszöntő hangzott el.

A Magyar Párt választási jele

Az Országos Magyar Párt megbízottai megjelentek az igazságügyminiszteriumban működő választási bizottságnál és a Magyar Párt listájára választási jelet kértek. Az önálló magyar párti választási lista jele minden valószínűség szerint a téglalap alakú szorzójegy lesz. A Magyar Párt parlamenti csoportjának Bukarestben időző tagjai Kolozsvárra utaztak, ahol résztvettek tegnap a központi elnöki tanács ülésén, és a mai intézőbizottsági ülésen, amely végleges döntést hoz a választásokra vonatkozólag.

Liberális kisebbségi jelölt

A liberális párt temesi tagozata tegnap délben ejtette meg a végleges jelölést a kamarai választásokra. E szerint Temesben a liberálisok a következő listával indulnak a kamarai választási küzdelemben: Cosma Aurél dr. volt miniszter, Imbroane Avram dr. volt kamarai alelnök, Kausch Mihály dr., Nistor Demeter dr., Brasey René tanár, ifj. Cosma Aurél dr. volt képviselő, Matei Simon ügyvéd, Löffler Géza dr. ügyvéd, Popa Miklós lippai bankigazgató és Mihai Valér dr. nagyszentmiklósi ügyvéd. Ezt az immár végleges jelölőlistát a párt ma, pénteken nyújtja be a törvényszékhez.

Átvehetők az igazolványok

A temesvári járásbírósg közli a választókkal, hogy a további intézkedésig a következő temesvári szavazók vehetik át naponta délután háromtól hat óráig az alant felsorolt helyeken a választási igazolványukat.

A, B kezdőbetűs választók, kormány-széki épület első emelet 48. számú szoba, Aerraru György járásbírónál.

C, D, E, F kezdőbetűs választók, kormány-széki épület első emelet 55. számú szoba, Fiala Kálmán dr. bírónál.

G, H, I, J kezdőbetűs választók, kormány-széki épület első emelet 50. számú szoba, Isacu János dr. járásbírónál.

K, L kezdőbetűs választók, kormány-széki épület 48-49. számú szoba, Popa Demeter járásbírónál.

Felhívják a választókat, hogy lehetőleg a hét végéig vegyék át az igazolványokat, hogy a jövő héten a további választási igazolványok kiadása technikai akadályokba ne ütközzék.

Önálló listával harcol a Magyar Párt

A Magyar Párt elnöki tanácsa esütörtökön délelőtt tíz órakor Kolozsvárott ülést tartott, amelyen Bethlen György gróf elnököt. Az elnöki tanács ülésének különös jelentőséget adott az a körülmény, hogy Bethlen elnök ezen alkalommal számolt be a Maniu Gyulával folytatott tanácskozásokról. Teljes számban jelentek meg az elnöki tanács tagjai és fészült érdeklődéssel hallgatták Bethlen beszámolóját, amely majdnem teljesen igénybe vette a tárgysorozatot. Az elnöki tanács ülése tíz órakor kezdődött és déli félkeltőig tartott. Bethlen elnök beszámolt azokról a tárgyalásokról, amelyeket Maniu miniszterelnökkel a választási paktum ügyében folytattak. Bejelentette a pártelnök, hogy Maniu Gyula, midőn a tárgyalások eredmény-

telensége már nyilvánvalóvá vált, kijelentette, hogy örömmel fogja látni és üdvözli a Magyar Pártot az önálló listával. A miniszterelnök szerint ezen alkalommal a Magyar Párt legalább meg tudja mutatni valódi erejét. Maniu egyébként garantálta a tiszta választásokat és azt, hogy a Magyar Párt jelöltjeit seholsem fogják elgáncsolni.

Bethlen György gróf ezen bejelentése után az elnöki tanács határozatot hozott, amely szerint a Magyar Párt a decemberi választásokon önálló listával indul a harcra.

Délután megkezdődött az egyes tagozatok listáinak összeállítása. Pénteken délelőtt tíz órakor összeül a Magyar Párt intézőbizottsága és minden valószínűség szerint elfogadja az elnöki tanács határozatát és ratifikálja az önálló választói listát.

Tizenkét német a kormánylistán

Szerdán este a nemzeti parasztpárt és a németek között Kolozsvárott folytatott tárgyalások a paktum gyakorlati megvalósítása miatt már-már hajótörést látszott szenvedni, amikor az utolsó pillanatban mindkét fél engedékenyége folytán sikerült a nehézségeket elmináálni és a választási kartell formailag is megkötötték. Nem szenved kétséget, hogy ezt a megállapodást a német szervezetek mai ülései ratifikálni fogják. Az egyezmény értelmében a romániai németek a kormány-párt listáján tizenkét helyet kapnak és megválasztásuk esetére a kamarába tíz, a szenátusba pedig két képviselőjük kerül be.

A temesvári listán Kräuter Ferenc drt, a második helyen Reiter Imre drt, a hetedik helyen jelölik, míg a szenátusi listán Muth Gáspár dr. szerepel majd a bánsági svábok jelöltjeként.

Aradmegyében egy helyet kapnak és itt Belleer Hans lesz a jelölt. Erdélyben öt kamarai és egy szenátusi. Bukovinában és Baszarábiában pedig egy-egy kamarai képviselőjelöltjük lesz. A németeknek a legutóbbi választások alkalmával a kisebbségi

blokk révén hét képviselőjük kerül a parlamentbe úgy, hogy tiszta választások esetére a kisebbségi blokkal is biztosítani tudták volna maguknak azt a tizenkét mandátumot, amelyet így a kormányhatalom védőszárnyai alatt a legjobb esetben remélhetnek.

Bánsági illetékes német politikai körökből nyert értesülésünk szerint az indította őket a kormánnyal való választási paktum megkötésére, mert kedvező atmoszférát akartak teremteni a kisebbségi jogok érvényesítésére.

El akarták magukról háritani azt az odiumot, hogy nem viseltetnek a kormánnyal szemben azzal a bizalommal, amelyet tőle és az általa remélt rendszerváltozással biztosra vesznek.

A kisebbségi blokk eszméje azért nem játszhatott szerepet, mert ez szerintük csak taktikai eszköz, amelyet a pillanatnyi helyzet diktál. A kormánnyal kötött paktum azonban mitsem változtat a kisebbségi elveken és azon a szívélyes viszonyon, amelyet továbbra is fenn akarnak tartani a Magyar Párttal. Hogy álláspontjuk mennyiben helyes, azt a jövő lesz hivatott igazolni.

A Magyar Néppárt még tárgyal

A kormány tegnap már hivatalos közleményben jelentette, hogy a nemzeti parasztpárt a németekkel és a szociáldemokratákkal választási paktumot kötött. A két párt közös listával indul a kormánnyal választási harcra, de ez a megegyezés kizárólag a választásokra vonatkozik és azok lezajlása után megszűnik. Az egyezmény szerint a németek tizenkét, a szociáldemokraták kilenc jelöltet kapnak az egész ország területén.

Beavatott helyről nyert értesülés

szerint a Magyar Néppárt és Maniu között a megegyezés a választásokra vonatkozólag mégis létre fog jönni.

Hivatalos jelentés szerint a közeledő választásokra és az előző kormány mulasztásaira való tekintettel, a december elseji gyulafehérvári ünnepségek elmaradnak. Az ünnepség jövő év május harmadikán, esetleg tizedikén lesz. December elsején csupán Te Deumot tartanak. A májusi ünnepséggel kapcsolatosan tervbe veték egy történelmi mű kiadását és egy Ferdinánd-rend alapítását.

A kormánypart bánsági listája

A nemzeti parasztpárt tegnap állította össze Kolozsvárott hivatalos jelölt listáját. A listákon szerepelnek a kormánnyal választási megegyezésre jutott németek és a szociáldemokraták jelöltjei is. A bánsági lista vezetője Bocu Szevér bánsági miniszter és rajta szerepel a listán a bánsági németek két jelöltje is, valamint a szociáldemokraták egy jelöltje. A lista sorrend szerint a következő:

1. Bocu Szevér miniszter (nemzeti parasztpárti). 2. Kräuter Ferenc dr. tanár (német párti). 3. Baran Koriolán dr. temesvári ügyvéd (nemzeti parasztpárti). 4. Redecanu János (szociáldemokrata). 5. Leuchitia Aurél dr. bukaresti ügyvéd (nemzeti parasztpárti). 6. Jancu Sándor dr. esákovai ügyvéd (nemzeti parasztpárti). 7. Mişa Vasiescu lippai földbirtokos (nemzeti parasztpárti). 8. Reiter Imre dr. lovrini ügyvéd (német párti). 9. Zarie György dr. temesvári ügyvéd (nemzeti parasztpárti). 10. Iliescu temesvári liceumi tanár (nemzeti parasztpárti).

A Magyar Néppárt paktum tárgyalásai meghiusultak

Késő este jelentik, hogy a Magyar Néppárt és a kormány között folyó paktumtárgyalások valószínűleg nem vezetnek eredményre, miután Vaida belügyminiszter mindössze 3 mandátumot akar a részükre biztosítani. Ezt az ajánlatot Deutscher Géza dr., aki a néppárti nevében tárgyal, visszautasította. A tárgyalások még folynak ugyan, de valószínű, hogy megegyezés nem létesül. Abban az esetben a néppárt is önálló listával vesz részt a választásokon.

A Bánság okmánya

A Curentul írja: Azon hírrel kapcsolatban, amely szerint az állami levéltárból eltűnt a Bánság egyesülésének kimondásáról szóló okmány, illetékes helyről nyert értesülés azt mondja, hogy ilyen okmány nem is létezett, mert a Bánság egyesülését is Gyulafehérváron mindták ki, már pedig ez az okmány nem tűnhetett el.

KARAMÁNI

ottománátveto lei 980.-
karamáni asztalterito „ 550.-

HAAS LIPÓT

linóleum- és szőnyegáruháza
TIMIȘOARA, Bul. Reg. Ferdinand 5.

Reliséknél 50%-ot takarít meg ha Fenyő kőbányában rendelést ad meg.

Legmodernebb felszerelésem és előrendi szabványok mellett a legfőbb minőségű munkát garantálom olcsó árakkal. Bármely legjobb nevű külföldi és helyi üzemmel felveszem a versenyt úgy kivételben, mint árban. Relisé tervezést és nyomatást vállalok.

Regdelje felisét a "FENYŐ" cinkográfiai műintézetben Timișoara, Str. Alba Julia 9. Telefon N° 19-51.

NAPTÁRAK.

Nagy Szűz Mária-naptár 52.-
Kis " " " 20.-
Lourdes " " " 35.-
Gubacz Dani-naptár 35.-
Pistabácsi " " " 52.-
Nagy Jánosbácsi naptár 52.-
Közép " " " 35.-
Kis " " " 20.-
Milliók naptára " " " 55.-

FÉNYKÉPÉSZETI CIKKEK

Állandóan frissen A G F A-lerakat.

RODENSTOCK ÉS LAACK

gépek gyári áron. Kérjen árjegyzéket.

J. BARBIER, JIMBOLIA

Szegény asszony évek óta kálváriát jár a rendőrség tehetetlensége miatt

Temesvár, nov. 22

Az élet a maga kegyetlen érzéketlenségével sokszor különb drámákat, detektívregényeket alkot, mint a legtermékenyebb ponyvairó fantáziája. Igazi regényeket csak az élet tud írni, mert az alakjai igazán hűsül és vérből való, élő emberek. Egy ilyen életből merített detektívregényt, melynek aldozata egy beteges szegény asszony, az alábbiakban rögzít meg a riportter.

Néhány nappal ezelőtt a levélhordó gyűrött levelet hozott. A feladó temesvári asszony. A levél sorából egy elkínzott lélek mártíróságának gyászda zengett. A kusza vonásokból, ferde sorokból meghatóan kuszta elő életének nyomorúságai. Felkerestem a levél íróját, N a d e r Bertát, aki nyomorúságáról ezeket mondta el.

Végzetes látogatás

Hat évvel ezelőtt még Aradon lakott, férje is ott halt meg. Szorgalmasan dolgozott, gyárba járt és nem is volt semmiféle bánata, keserősége. Egy napon azután, éppen odahaza volt és mosott, beállított hozzá egy magas, sovány asszony, aki elmesélte, hogy osztrák, a Bánságba került és most itt szeretne állást kapni. Az irakai azonban nincsenek rendben és most attól tart, hogy nem fog tudni elhelyezkedni. Nader Berta vigasztalta, nagyon szívélyes volt hozzá és még azt mondta, hogy ha nem kap szállást, úgy nála is meghálhat pár éjjel. Az idegen nő erre elment azzal, hogy valakit keresnie kell, de kevés idő múlva visszajött és elmesélte, hogy akit keres, az nincs otthon és ha nincsen ellene kifogás, akkor elfogadja a meghívást.

Eltűnik a vendég

Reggel azután az osztrák asszonynak hűlt helye volt, de eltűnt Nader Berta munkakönyve is. Azonnal elment a rendőrségre és jelentette, hogy ellopták a munkakönyvét. Erre azt mondták neki, hogy hozzon egy új személyazonossági igazolványt és akkor újból adnak neki munkakönyvet. Ezt meg is tette és kevéssel a történet után Temesvárra jött, ahol a gyárvárosi Standard gyárban kapott munkát.

Néhány hónappal később, amikor már egészen elfelejtette, hogy elhopták a munkakönyvét, véletlenül a kezébe került egy újság, amelyben azt olvasta, hogy Nader Berta eseléd loptott és most keresi a rendőrség.

Kezdődik a kálváriajárás

Jóformán még ideje sem volt felocsudni ebből a kellemetlen meglepetésből, amikor kopogtatnak az ajtón azzal, hogy detektívek keresik. A rendőrségre viték, ahol sokáig vallatták, de látva, hogy ártatlan, szabadon engedték. A tolvaj eselédet azonban nem találta meg a rendőrség. És nem találja meg azóta sem, bár hol itt, hol ott követ el tolvajlásokat a szerencsétlen Nader Berta neve alatt. A szegény nő legutóbb ismét idézést kapott, hogy jelenjen meg Ramnicul-Valcea-ban. Most állandó aggodalomban él, mert nem tudja, hogy a munkaköny-

vél visszaélő asszony mit követhetett el, amiért őt vonják felelősségre. Azonkívül szegény, nincsen pénze ilyen kényeztetésekre. Szomorúan néz reám, meghajszolt szeméből a félelem sugárzik. Nem tudja, hogy mit csináljon, mi lesz vele?

— Engem — mondja — könnyű megtalálni, mert be vagyok jelölve és állandóan egy helyen dolgozom. De miért nem találják meg azt az asszonyt, aki visszaél nevémmel, lop és tönkreteszi az életemet? ...

(Ike.)

WIMPASSING *hócipő a védelem, eső, hó és sár ellen.*

Lélekkel kell beírni népek életébe a jogot

Budapest, november 22.

A képviselőház tegnap ülést tartott, amely a Genfben megállapított nemzetközi segélynyújtási egyezményt vitatta meg. L u k á c s György kijelentette, hogy teljesen elégedetlen a népszövetségi tanácsal a kisebbségi és leszerelési ügyekben elfoglalt magatartása miatt, ellenben elismeri, hogy emberbaráti és szociális téren sok jót alkotott. A nemzetközi segélynyújtási egyezmény célja az, hogy a csapások által sújtott nemzetnek a többiek segélyt nyújtsanak. Az olasz nemzet volt az első, — mondotta Lukács György — amely segítségére

sietett Magyarországnak, de ez nem ok arra, hogy ellenszenvesszünk a franciákkal. Sőt reméljük, hogy a francia nép igazi mivoltában fogja megismerni a magyarokat.

V a s s József miniszter a következőket mondotta: Hízzék abban, hogy az olyan nemzetek, mint például a francia, felemelkednek ama magaslatra, ahol felismerik történelmi hivatásukat. A fejlődés és a kultúra folyamataiban felismerik egyben annak a fontosságát, hogy durva jogot karddal lélek helyett nem jó beírni a népek életébe, mert az csak elkeseredést szül, de békét nem.

Két napi koplalás után önként jelentkezett a fogházból megszökött fegyenc

Nagybecskerek, nov. 22.

Néhány nap előtt megintuk, hogy a nagybecskereki fogházból a pinceablak rácsának átfűrészelése után sikerült három fegyencnek megszökni. Ezek között van M a r i n a e Szvetisláv is, aki tavaly Kumán község határában leszarta és kirabolta legjobb barátját és aki jogerősen halálra van ítélve. A három szökevény után megindult a nyomozás, azonban eddig semmi eredményt nem értek el a esendőrök. Tegnap aztán váratlan dolog történt. Megszökölt a fogház kapujának csengője és amikor a kapuőr kinézett, ott látta az egyik szökött rabot, az öt évi fegyházra elítélt M á r i

Józsefet, aki kérte, hogy sürgősen bocsássa be a fogházba. Márít azonnal az ügyész elé vezették. Ott előadta, hogy két napja nem evett és enni kér. Adtak neki enni, aztán mikor jóllakott, elmondta, hogy társaival a szökés óta ide-oda bujdosott, de sehol nem mertek mutatkozni és munkába állani. Kumán községben Marinac és a másik fegyenc kijelentették, hogy Ujbeese felé mennek, M á r i elvált tőlük azzal, hogy falujába igyekszik. Az igazság ellenben az volt, hogy már akkor feltette magában, hogy visszatér a fogházba, amit meg is eselekedett. Vallomása alapján most Ujbeese határában keresik a két másik szökött fegyencet.

Ásóval megölte apját a törvénytelen fiu, mert nem bírta elviselni anyja bántalmazását

Temesvár, nov. 23.

Sztancsófalván a falurossza volt R a n i s z a v Mladen, Amerikát megjárta negyvenkét éves gazdálkodó. Raniszavnak vadházasságból származó B r a n c o v Illés nevű fia volt, akinek ismételtten kellett látni, hogy apja bántalmazza anyját. A brutális ember 1925 augusztus huszonkettő-kén ismét véresre verte az asszonyt, akinek téglát dobott az arcába. A tizennyolc éves fiu, amikor meglátta anyja vérző arcát, elhatározta, hogy

végez az apjával. Brancov Illés megvárta, amíg apja elalszik, azután ágyához lopózott és ásóval háromszor fejbeütötte. Raniszav jajszó nélkül meghalt. Brancov Illés a tett után önként jelentkezett a esendőrségen. A temesvári törvényszék az enyhítő körülmények figyelembe vételével egy évi börtönrre ítélte a törvénytelen fiut. A temesvári ítélőtábla tegnap tárgyalta az ügyet és J o n e s e u táblai főügyész helyette az ítélet súlyosbbitását kérte. Hivatkozott arra, hogy az

anyakönyvi bejegyzés szerint Raniszav törvényes gyermekének ismerte el a vádlottat és ennél fogva apagyilkosság esete forog fenn. A tábla rövid tanácskozás után a törvényszék ítéletét helybenhagyta. Az ítélet kihirdetése után Jonescu táblai főügyész helyettes ezt mondta a vádlottnak:

— Most pedig menj a templomba, imádkozzál apádért, utána siess a temetőbe és tegyél egy szál virágot a sírjára, hiszen mégis az apád volt.

A fiatal legény zokogva hagyta el a tárgyalótermet.

Bánsági magyar kulturmunka

Temesvár, nov. 22.

Szombaton, november hó 24-én este kilenc órakor tartja a Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület az ipari munkaadók szindikátusának Jenőherceg-utca 20. szám alatti nagyertermében családias jellegű műsoros táncestélyt. Bemutatásra kerül Vadnai Lászlónak Csak kiméletesen című egyfelvonásos szindarabja. A darabban szereplő Csatáry Rezső, Reichardt Lajos, Rosenzweig Jaksy, Rosenzweig Irénke és Szegedy Rezsőnek kiváló alakításai a kacagtató jeleneteket páratlan rutinnal juttatják érvényre. Újság ingerével fog hatni az egyesület egyik érdemes tagjának, Berger Jánosnak fagottszólója. Faragó Erna, az egyesület széphangu, kedves kis művésznője Lavotta: Dal egy könnyesepéről és Mezei virágok című dalokat fogja énekelni. Kesik Kamilla gyönyörű Rabszolga táncot fog táncolni. Az estély egyik érdekessége lesz Bernstein: Tolvaj című darabja második felvonásának előadása, amelyet Kubán Rózsika és Csermák Lajos fognak igazi művészettel bemutatni. A műsört kilenc tagból álló Jazz-band zenekar zárja le, melynek tagjai az úri társadalom zenekévelő ifjaiból toborzódtak össze és ők fogják a műsor utáni tánchoz is a zenét szolgáltatni. Ez a kedves kis csapat Arz. Corologos és Szabó Nándor szorgos vezetése alatt áll.

Az egyesület vezetősége az estélyre külön meghívókat nem bocsát ki és ezúton hívja meg mindazokat, akik egy kellemes estét kívánnak elöltetni. Az egyesület felhívja Temesvár magyar ifjuságát, hogy minél nagyobb számban csatlakozzék az egyesület köré. Működő tagok tagsági díjat nem fizetnek, a pártoló tagok esekély havi tagsági díjat fizetnek, melynek ellenében az egyesület által rendezett estélyeken és előadásokon kedvezményben részesülnek. Felvételre jelentkezni lehet az egyesület tagjainál és vezetésénél az estélyen is.

POLITIKAI GYLKOSSAG. Brüsszelből jelentik: Cavarassi elzászi plébánost a múlt héten meggyilkolták. Minthogy a szardiniai származású és erősen fascista érzelmű plébánost a gyilkosok nem rabolták ki, a hatóságok politikai gyilkosságot gyanítottak. Ez most be is igazolódott, amennyiben a lüttichi rendőrségnek sikerült Batolomen Angelo olasz kommunistát elfogni, aki a gyilkosságot be is vallotta már és elmondotta, hogy a tett elkövetése után Elzászból Belgiumba menekült.

Hírek

Csirkefogó

volt világlétében Moser-Rottschild de Verga báró, Mindenesetre nagyvilági csirkefogó, aki szélhámoságai révén teljesen lecsuszott és mikor már minden lehetőséget kihasználta, utolsó menedékét hevennégyéves öregasszony anyjánál találta. A hitelezők itt is utóérték és követelésük fedezésére a lakás műkincseit, pazar berendezését elárverezték. A szélhámos bárót az árverezés teljesen kizökkentette lelki egyensúlyából, bezárkózott hálószobájába, ahová édesanyja is követte és megkezdődött a borzalmas tragédia.

A létörv világi a halálban látta az tenni véglegesavargó élete után, egyetlen menekülést. Pontot akart Igen, de meghalni nem jó egyedül. A haláltól fél az ember, gyávan borzadzik. A halálba induláson csak az könnyíthet, ha van valaki, aki elkíséri. Nem a halálutánra, csak addig a pillanatig, amíg eljut a halálig.

Ezt érezte Rottschild báró is, akit anyja bizonyára le akart beszélni az öngyilkosságról. Az anya szemében a fiú sohasem szélhámos, csak egyszerűen gyermeke, akinek nem szabad meghalni. A hálószobában megindult a harc, kint árvereztek, az emberek egymásra licitáltak: »gibt niemand mehr?« hallatszott kívülről és a fiú lent meg akart halni.

Bátorság kellett és ott volt hozzá az anyja. A csirkefogó báró régi kis gyermek lett, lefeküdt az ágyba és mellé feküdt a mamája. Éppen úgy volt, mint valamikor régen, amikor de Verga nem volt szélhámos, hanem de Verga nem volt szélhámos, hanem fiú volt, akinek elroutott gyomra miatt keserű orvosságot kellett bevennie, de félt. Az anyukája könnyíteni akart az orvosság bevétele, s hogy a gyermeket megnyugtassa, előbb maga ivott a keserűségből.

Most is úgy történt, előbb az anyá, aztán a báró ur ivott, de most nem orvosságot, hanem olyan folyadékot, amelynek veronál a neve és amely halált okoz.

Az anya sokat ivott a halálfejes vignyetájú üvegekéből, talán arra gondolt, hogy így kevesebb jut fiának és nem fog meghalni. A maradék veronált a kalandor báró itta meg és a haldokló anya az ágyban átölelte gyermekét.

Az öregasszony meghalt, de a fiát sikerült megmenteni és a menyországba jutott anya bizonyára megboresátó mosolygással néz le szélhámos fiára. (j.)

Cigareanu prefektus utazása. Cigareanu Líviusz dr. vármegyei prefektus Maniu Gyula miniszterelnök távirati meghívására Kolozsvárra utazott, ahonnan ma tér vissza. Cigareanu dr. prefektus Kolozsvárott részt vett a nemzeti parasztpárt jelölő listáinak végleges összeállítására ügyben tartott konferencián.

A piaristák provinciális Temesvárott. Patay József dr. a kegyesrendiek romániai provinciális. Kolozsvárról tegnap Temesvárra érkezett Patay József titkárának, Kolozsváry Lajosnak kíséretében, érkezett Temesvárra és az állomáson Braeh József temesvári piarista házfőnök fogadta. Patay dr. előreláthatólag három napot tölt Temesvárott.

Buesu a Belvárosban. November 25-én, vasárnap, Szent Katalin napján tartja a belvárosi katolikus plébánia buesusját. Előzetesen pénteken és szombaton hét órákor ájtatosságokat tartanak, amelyeken az első napon Trittler hitnár németül, a második napon Frigyer Iván dr. tanár magyarul mond prédikációt. Vasárnap délelőtt félkilencor és féltízor egy-egy esendes mise lesz, amelyet tíz órákor ünnepélyes nagymise követ. Ezt Ferch Mátyas apátplébános celebrálja, aki a mise keretében magyar és német szentbeszédet is tart. Este hét órákor buesuzáró ájtatosságot tartanak. Mindhárom napon a templomban az orgonaalap javára gyűjtenek.

Bratianu Jonel emlékezete. Holnap, szombaton lesz egy éve, hogy Bratianu Jonel, a liberálisok miniszterelnöke meghalt. Ebből az alkalomból az ország összes liberális pártszervezetei gyászistentiszteletet vesznek részt. Temesvárott szombaton délelőtt tíz órákor lesz a gyászmise a gyárvárosi görög keleti román székesegyházban, ahol Tiucra Patrik dr. főesperes celebrálja a gyászmisét. Utána tizenegy órákor a liberális párt helyiségében, a Nadejdea szerkesztőségében, a temesvári pártszervezet Bratianu Jonel emlékére emlékülést tart, amelyen az elhunyt pártvezér érdemeit fogják méltatni.

NÁTHA ÉS MEGHULÉS rendszerint a légzőszervekre is áterjed. Ezt csak úgy akadályozhatja meg, ha idején szedi a jóízű és tápláló

SIROMALT gyógyszerpöt. Minden gyógyszertárban kapható, egy üveg ára Lei 100. (1446)

Az optánször elhalasztása. Bukarestből jelentik: Vest Ede báró megjelent Maniu Gyula miniszterelnöknel és Mironescu külügyminiszternel, akikkel közölte, a magyar kormány hozzájárul Románia kívánághoz, hogy az optánszört a Népszövetség decemberi ülészakán programjáról levegyék. Ezzel kapcsolatosan félhivatalosan jelentik Budapestről, hogy az optánszörben a közvetlen magyar-román tárgyalásokat december 15-én kezdik meg.

Megjavított román magassági rekord. Párisból jelentik: A villaclub-layi repülőtéren Popescu román repülő azzal a szándékkal szállt föl, hogy a magassági világrekordot megjavítsa. Sikerült felemelkedni tizezer-százötven méter magasságra, amivel a román magassági rekordot lényegesen megjavította. Gépének azonban defektusa támadt és kénytelen volt leereszkedni és így a világrekord megjavítása elmaradt.

Eljegyzés. Scheer Elemér, a temesvári Palace-kávéház volt társtulajdonosa, aki jelenleg a marosvásárhelyi Newyork kávéházat bírja, eljegyezte Leipnieker Adelt, az aradi Dácia kávéház tulajdonosának húgát.

Az államügyvédi hivatal új helyisége. A temesvári államügyvédi hivatal a volt kincstári ügyézség, hivatalos helyiségeit a városháza épületének második emeletére helyezte át. (Bejárat a Hunyadi-utcai kapun.) Ezzel az áthelyezéssel kapcsolatban az államügyvédi hivatal értesíti az állami hivatalokat, ügyvédeket, valamint az állami ügyvédi hivattal bármilyen vonatkozásban álló jogkereső közönséget, hogy a hivatalos irásokat a következő címre küldje: Avocatura statului din judetul Timis-Torontal, Timisoara, Strada Vasile Alexandri. Abban az esetben, ha a temesvári állami ügyvédi hivatal kötelékébe tartozó ügyvédek, így Slavescu Virgil, Murarescu Vichentie dr., vagy Darabantin Vazul dr. nevére címeznék az állami ügyvédi hivatalt érintő postát, úgy tekintik, mintha azt nem is küldötték volna el.

Dawes bankigazgató lesz. Newyorkból jelentik: Dawes, az Egyesült Államok alelnöke, bejelentette, hogy hivatali idejének letelte után kilép az állam szolgálatából és bankigazgatónak megy.

Házasság. Haas Ágost, a Temesvárról Klagenfurtba távozó német főkonzul szombaton házasságot köt özvegy Dr. Behavetz Jánosnéval, a hónapok előtt elhunyt temesvári osztrák főkonzul özvegyével. Az esketési szertartás a püspöki kápolnában megy végbe és azt Blaskovics Ferenc nagyrépost végzi.

Nyolcszáz éves eszkimó kultúra nyomai. Párisból jelentik: Collis francia archeológus, aki a Behring-szoros tájékán kutatásokat folytatott, eszkimó civilizáció nyomaira bukkant. A leletek körülbelül nyolcszáz évesek és magas kulturáról tanuskodnak. A megtalált eszkimó kultúra nyomairól arra következtetnek, hogy valamikor ezen a vidéken az időjárás igen enyhe lehetett.

A Palesztina-akció főmegbízottja Temesvárott. November huszonötödikén délben érkezik Temesvárra Wilenszky Jehuda dr., a Palesztina-akció jeruzsálemi fődelegátusa és öt tagból álló kísérete. A Zsidó Nemzeti Szövetség temesvári csoportja a kiváló vendégeket ünnepélyes fogadtatásban részesíti. A fogadtatáson részt vesznek az összes temesvári zsidó intézmények küldöttségei. Wilenszkyt és társait Weil Adolf dr., a szövetség elnöke, Drechsler Miksa dr. főrabbi és Briaker Ezekiel dr. üdvözlölik. A temesvári zsidó nők nevében Dr. Róth Dezsőné és Polgár Adolfné köszöntik, a zsidó ifjuság szónoka Grünberger Hájim lesz.

Kommunisták és szocialisták harca. Berlinből jelentik: Az éjszaka folyamán szocialisták és kommunisták között véres utcai összetűzés volt. Mindkét részen több súlyos sebesülés történt. A verekezésnek a rendőrség vetett véget.

GYERMEKKOCSIK ÉS BABAKOCSIK
legolcsóbban
Opawsky József
gyermekocskészítőnél kaphatók
Józsefváros, Csillag-utca 15. sz. (Saját ház). Ugyanott gyermekocski-rendelések és javítások f-ívetnek. (3459)

Karácsonyi JÁTÉKÁRUK
óriási választékban. Engros és detail. Sternfeld A. utóda
SCHWARTZ GYULA
I., Mercy-utca 2.

FESTŐKURZUS
nyilik
TAHTUNOF N.
festőművész vezetésével. Beiratkozás naponta d. e. 10—12 óráig és d. u. 3—6 óráig a Vointa Banatului szerkesztőségében)
(Dóm-tér 16)

Meghívó!
Magán- vagy üzleti ügyek bení utazások alkalmával
Budapesten
a legkellemesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő
GRAND HOTEL PARK
nagyszálloda
BUDAPEST VIII, Baross-tér 10
mert
20% engedményt kap
mint ezen lap előfizetője olcsó szobaárainkból
10% engedményt kap
olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házi konyha).
5 pengőt megtakarít
autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.
Nálunk otthon érzi magát!
Elsőrendű kiszolgálás szigoruan családi jelleg
Saját érdeke
ezen előnyök folytán, hogy egyetlen nálunk szálljon meg. Előzetes szoba-megrendelés ajánlott. (589)

Feltűnést keltő újítás a fűtés terén. Várakozáson felüli meglepetést nyújt a szabadalmazott

„VEZUV“
hőterjesztő és tüzelőanyag megtakarító készülék
Olcsó, mert a tüzelőanyagmegtakarítással a készülék 14 nap alatt megtérül. Minden vaskályhára alkalmazható
Ára 350.— lei
Szab. tulajd. és egyedüli gyártó:
J. WEISSBERGER
Timisoara IV., Bulevardul Berthelot 1. Prospektus kívánatra ingyen. Szab. minden államban. Utánzatok büntetettek. (3450)

A gyárvárosi Odeon hangversenye. A műkedvelői nivót messze felülmúló Odeon szalonzenekar ismét a nyilvánosság elé lép, hogy újabb fejlődéséről beszámoljon. Tolnay Béla zeneje után kitűnő vezetése mellett a gyárvárosi zenekar megbecsülendő kulturális munkát végez. Idei első hangversenye holnap, szombaton este kilenc órakor lesz a gyárvárosi Vigadó nagytermében, amikor is változatos műsor kerül bemutatásra. Külön meghívókat nem bocsátottak ki, vendégeket szívesen látnak. Szabad bemenet. Műsor után tánc következik. A részletes program a következő: 1. Suppé: Leichte Cavallerie, Ouverture, előadja az Odeon zenekara. 2. Román nemzeti tánc, előadja Weiffert Melánka. 3. Operetten Revue, játssza az Odeon. 4. Magyar tánc, bemutatja Fazarovits Milena. 5. Verdi: Traviata, előadja az Odeon. 6. Rósbändi: Alla stella Confidente, románc, előadja az Odeon. 7. Uhlyárik Béla dr. darabja: Toinette, előadja Christian Péter és Péterné. 8. Strauss: Böregér, előadja az Odeon.

Olcsó

— **Életunt gyárvárosi asszony.** Tegnap délelőtt Guch Vilma ötven éves asszony, aki a gyárvárosi Iskola-utca 4-a. szám alatt lakik, nagyobb adag luminállal megmérgezte magát. A mentők eszméletlen állapotban a kórházba szállították, ahol gyomormosást végeztek rajta. Életuntságának okát homály fedi, mert levelet nem hagyott hátra, kihallgatása pedig eddig még nem volt foganatosítható. Állapota súlyos.

— **Őskori állatszörnyeteg csontváza.** Londonból jelentik: Andrews, amerikai kutató, Ázsiából jövet Londonba érkezett és tudományos körökben kijelentette, hogy a Gobi-sivatagban eddig ismeretlen őskori emlősszállat csontváza akad. Ez az őskori emlős a mamuthnál sokkal nagyobb volt és körülbelül száz métermázsá súlyú lehetett. Hozzávetőleges számítás szerint az állat nyolc millió esztendő előtt élt. A leletet a jövő esztendőben fogják Amerikába szállítani.

— **A kallódó polgár.** Ligeti Ernő dr. akit a temesvári olvasókörönység úgy publicisztikai írásaiból, mint irodalmi működéséből régóta ismer, szombaton, e hó 24-én este 9 órakor a Lloyd Klub olvasótermében a Kallódó polgár címen előadást tart. Ligeti Ernő különösen modern és bátor társadalmi szempontjaival vívott ki magának Erdélyben széleskörű megbecsülést s minden okunk meg van arra, hogy előadása elé érdeklődéssel tekintsünk.

Niemetz csődkiarúsítás

Nemes gyümölcsfák, kizárólag finom fajok. Sorsfák: akác, gömboakác, juhar, nyárfa stb. Diszfák: magnoliák, tülevelűek, thuják stb. Disznóvénnyek: Pacoia, Jucca stb. Diszcserejék. (3354) Kapubejárat: III., Korona-u. 25 (3-as villamos végállomása).

Hütlenség, csalás, rászédetés ellen legjobb orvosság, ha azok írásait, akik kezébe sorunkat le akarják tenni, elküldjük a grafologushoz.

Garay Ödön tanárhoz

Ineu, jud. Arad

Részletes grafológiai jellemrajz 140 lei. Díjazás utánvételezve is.

— **Éjszakai utonállás.** Kitovics Tódor utcai cukorkaárus tegnap éjszaka hazafelé igyekezett Nagytöltés-utca 3. szám alatt levő lakására, amikor ismeretlen egyének utját állották és megtámadták. Először csak ütlegeltek, azután pedig a támadók egyike késsel az arcába szurt. Kitovics a dulakodás közben elesett, a támadók azonban azt hitték, hogy sebesülés folytán bukott a földre. Kitovics a dudor azután elment a rendőrségre, ahol a támadásról jelentést tett. A rendőrség elhívta a mentőket, akik Kitovicsot első segélyben részesítették, majd a lakására szállították.

— **A zsidó ifjuság kultürestje.** Az Aviva Herzlija és Barissia Herzl, temesvári zsidó ifjusági alakulatok, november huszonegyedikén, szombaton este a Ferdinánd szálló télikertjében táncfal egybekötött kultürestélyt rendeznek, amely iránt nagy érdeklődés mutatkozik. A rendezőség már összeállította a végleges műsört. A bevezető beszédet Weissburg Hajim dr. a Palesztina-akció jeruzsálemi kiküldöttje tartja. Márton Ernő dr., a kolozsvári Új Kelet szerkesztője, táviratilag jelentette be, hogy szintén résztvesz az estélyen és azon előadást tart. A kultürestély este kilenc órakor kezdődik.

előfizetés

— **Szajkosár nélkül talált kutyák.** A főállatorvosi hivatal Frank János, Kersch Miklós, Bányász István, Craicinn Miklós, Juhász Gyula, Rasiu József, Radivoj Mita, Tóth Gyöngy, Janda Vilmos, Hermann Ármán, Muntean Péter, Lorenz Jenő temesvári lakosokat, akiknek kutyái szajkosár nélkül járják az utcán, háromszáz-háromszáz lei, Szulesuk András, Tóth Katalin, Mucics Pál, Rothberger Ede, Bornstein Izabella, Török János, Goldmann Rezső, Blöttlinger János, Kempf József és Müller Péter temesvári lakosokat, akiknek szabadon levő kutyái járókelőket megharaptak, ötszáz-ötszáz lei pénzbüntetésre ítélte.

— **Megbüntetett ételmiszerhamisítók.** A városi főállatorvosi hivatal Militar Szaveta piaci árusnőt, aki piszkos edényben árusított tejet, Szeler János és Marosleu Illeést, akik igazolvány nélkül árultak tejet ötszáz-ötszáz, Olea Tamást pedig tejhamisításért ezer leire büntette meg. Grünbaum Dezsőt, aki romlott libamáját hozott forgalomba, a főállatorvosi hivatal ezer leire ítélte.

— **Ítélet bírói aláírás nélkül.** Tornea a temesvári ítélőtáblához megfellebbezte. A tábla tegnap foglalkozott az ügyvel, azonban megállapította, hogy a törvényszéki ítéletet, sem a bíró, sem pedig a jegyző nem írta alá, így tehát az érvénytelen. A tábla ennélfogva az aradi törvényszék ítéletét megsemmisítette és új eljárásra utasította a törvényszéket.

— **Hajójáratok beszüntetése a Dunán.** Az Első Dunagőzhajózási Társaság értesíti az érdekelteket, hogy az árufelvétel és annak továbbítása az egyes vonalakon a következőképpen szüntette be: A lefelé való járatokban Regensburgtól november 16. Linzből november 18. Bécs és Pozsonyból november 21. és Budapestről november 24. től kezdve. A felfelé való hajózában Orsovától az összes állomásokra továbbintézkedés az összes uszály- és teherforgalom továbbra is nyitva marad.

— **Kitüntetett zombolyai tűzoltók.** Zombolyáról jelentik: Tegnap adták át ünnepélyesen a kitüntéseket azoknak a zombolyai önkéntes tűzoltóknak, akik ezzel megkapták hosszú önzetlen tevékenységük jutalmát. Ezek a következők: Kötylek örparancsnok harmincöt évi szolgálattal. Schmidt György elnök, Dentler János pénztárnok és Mechel Antal örparancsnok harminc évi szolgálattal. Apró Miklós huszonöt évi szolgálattal, Hennert János alparancsnok, Maus János és Jankovich Sándor szerfáros, valamint Szabados László csoportvezető husz évi szolgálattal, Jungbluth Sándor segédparancsnok tizenöt évi szolgálattal. Azonkívül kitüntetést kapott még husz más tűzoltó, aki öt évnél hosszabb ideje áll a tűzoltóság szolgálatában.

— **Bestiális ember a bíróság előtt.** Savu Demeter, harminckett éves paulisi lakos, két év előtt erőszakot követett el egy kilenc éves leánykán. A bestiális ember a leánykát az egyik örházba esalta és ott követte el a merényletet. A merénylet után a kis áldozat súlyosan beteg lett. A megindított esendőri nyomozás során előkerült a merénylő, akit az aradi törvényszék három évi börtönre ítélte. Savu a temesvári ítélőtáblához fellebbezett, amely a büntetést tegnap egy évi börtönre szállította le.

december

— **A piacról kitiltott hentes.** Tirku György városi főállatorvos Haselmayer János hentest ötezer lei pénzbüntetésre ítélte és eltiltotta az összes temesvári piacokról. A büntetés oka az, hogy a főállatorvos Haselmayer piaci sátrában negyvenhat kilo olyan húst talált, amely nyilvánvalóan elhullott sertésből származott és nem volt a vágóhid hivatalos bélyegzőjével ellátva.

— **Harmadszor is esődöt kértek egy bank ellen.** Aradról jelentik: Az aradi Egyesült Bank szanalása egyre újabb akadályokkal találkozik. Már kétszer rendeltel az aradi törvényszék az Egyesült Bank ellen esődöt és a temesvári ítélőtábla mindkét esetben fölöldotta a esődöt azzal a megokolással, hogy az Egyesült Bank nem fizet ésképtelen és így ellene a esőd nem volt elrendelhető. Ennek ellenére most Sporea János dr. újabb esődkérvényt adott be a pénzüntézet ellen. Az ügyvéd a kérvényt Becker Ferenc angyalukui lakos nevében nyújtotta be, akinek kétszáz-huszonöt ezer leies betétje van a bankban. Jogászai körökben azt hiszik, hogy a tábla indokolása alapján a törvényszék nem fogja a esődöt elrendelni.

* Minden eddigi szenzációt felülmúl a Royal-kávéház november havi műsora. A legkitűnőbb attrakciók bel- és külföldről. Mind egytől-egyig sláger! Ambrozo-csoport öt személy és két dresszirozott majom (melals akrobatika) és tánc, Ruth Johnson. A bukaresti „Chat noir” primaballerinája, John és Pola, a budapesti „Moulin Rouge” közkedvelt akrobatikus táncduettje, itt még nem látott új tánc-kréciókkal. Lory Lorianka, a bécsi „Tabarin” groteszk táncművésznője. Rya Rosi, kiváló primaballerina és Rya Förster, a temesvári közönség kedvence, prolongálva. Duett, Marcelines kiváló női táncduett. Műsor kezdete pont fél 11 órakor. Teljesen különálló műsor a bárban, esti pont 12 órai kezdettel. Asztalok előre rezerválandók.

— **A Déli Hírlap panaszkönyve.** Kaptuk a következő levelet: Tekintetes szerkesztő ur! A villamos alkalmazottai nem kaphatnak fizetésjavítást, mert erre Micoi igazgató szerint nincsen pénz. Igaza lehet mert úgy látjuk, arra sincsen pénz, hogy egyes kocsik fékjeinek megkenésére olajat vásároljanak. Egész sereg kocsis van, amely — különösen a fordulóknál — nyikorog, nyekereg, zümmög, sístereg, sivit, sikít, sipol, szízeg, zizeg, fütyül, sír, jajog, ráspolyoz, fűrészel, hegedül, oboázik, fagottozik. Ezek a kocsik, amelyeknek sem a fékje, sem a kereke nincsen megkenve, olyan infernális muzsikát csapnak, amely a szerencsétlen utasoknak valóssággal fizikai kiat okoz. Ezek a zenélő kocsik a villamos mai rendjének fájdalmas ódája. Hiszen ha csak az hallgatná, akit illet? De miért van a közönség arra kárlelve?

Pulloverek kalapok, ingek, harisnyák, gallérok stb.

uridivatcikkek

a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig megbízhatóan vásárolhatók 2561 „GENTLEMAN” divatüzletben, Belv., Mercy-u. 6. (Galgon-ház)

— **Tribuna Banatului.** Az Urletiana u Radu és Molin Romulusz szerkesztésében megjelenő Tribuna Banatului legújabb száma most jelent meg változatos tartalommal. A folyóirat érdekes politikai aktualitásokkal foglalkozik. Egyes szám ára tiz lei.

ötödikéig

— **Műsoros délután.** A gyárvárosi katolikus ifjusági egyesület vasárnap, november 25-én délután 4 órakor az egyesület Tigris-utcai helyiségében rendezi még idei ötödik műsoros délutánját. A műsor kapcsán az egyesület zenekara Grossmann József karmester vezénylete mellett a Goldene Seepier nyitányt adja elő, míg a műkedvelői gárda tagjai két eddig Temesvárott még nem játszott sikerült vigjátékok hoznak színre. A műsört kiegészíti egy melodráma zenekari kíséret mellett, továbbá egy német szavalt. Befejezésül Grossmann József zenekara a Böregér operett zenéi egyvelegét adja elő. Jegyek 40, 30, 25 és 15 lei ártan. Pártoló tagok kedvezményben részesülnek.

— **Előadás a Munkásotthonban.** Juhl Mór dr. e hó 23-án, péntek este 7 órai kezdettel a Munkásotthon nagytermében a materiális világnézet elmélete címen előadást tart. Szabad bemenet, vendégeket szívesen látnak

Gyárv. állomással szemben

házhelyek

jutányos áron eladók. Érdeklődőknek felvilágosítást ad szivességből

dr. Várnay Elemér

ügyvéd. Temesvár, Hitelbank-épület.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárban, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

Színház

Lengyel Irén a temesvári színpadon. Amagyar társulat ma este a három év előtt nagy sikert aratott Orlow operettét eleveníti fel. A mai előadásnak különös jelentőséget ad Lengyel Irén, a kiváló erdélyi primadonna fellépte, aki hosszú idő után ismét játszik a temesvári színpadon. Orlowban Lengyel Irénnek pompás szerepe van és mindenben érvényesül majd kiváló művészete. Az orosz nagyherceget Fratta Géza alakítja, aki Temesváron már játszotta ezt a szerepet. Fekete Rózi a Dolly szerepében lép fel, partnere Felhő Ervin lesz. Csóka jutott még hálás szerephez. A ma esti előadásra az igazgatóság új díszleteket készített.

Gyurkovics-fiúk. Szombaton este vonulnak be a Gyurkovics-fiúk Temesvárra. Herczeg Ferenének, a kiváló bántási származású irónak Gyurkovics-fiúk című irodalmi remekművét dolgozta fel színpadra Farkas Imre. A temesvári társulat nagyban készül a magyaros operettnek az előadására, amely tele van szebbnél-szebb nótákkal. A három Gyurkovics-fiút Felhő Ervin, Fratta Géza és Kertész Gábor alakítja. Jutkát Zöldhelyi Anna, a nagyszerű primadonna játssza, míg a nevelőkisasszony szerepében Sücs Irén készült majd nevetésre. Hálás szerep jutott Darvas Ernőnek, Fekete Rózi szubrett, Anikó, a korcsmáros leányának szerepében jelenkedik, Szabadkai mint huszármester nyújt nagyszerű figurát, Kelemen Lajos pedig egy huszárezredet alakít. A Gyurkovics-fiúk bemutató előadása szombaton este lesz.

Műsor:

Pénteken este félkilenc órakor: Orlow.

Szombaton este félkilenc órakor: Gyurkovics-fiúk. (Bemutató).

Vasárnap délután három órakor Régi nyár.

Vasárnap délután háromnegyedhat órakor: Gyurkovics-fiúk.

Hétfőn este félkilenc órakor: Gyurkovics-fiúk.

Művészet

Az obsitos. A román Haladókör szombaton, november 24-én Rónácon a Kovács-vendéglő színpadján előadja Bakonyi Károlynak Az obsitos című háromfelvonásos énekes népszínművét. A főszerepeket Hunyadi Károl, Kereszturi Juci, Magyar Mariska, Takács József, Gyöngyösi Bertalan, Mayer József, Gyöngyösi István és Szundhausen István játsszák. Kisebb szerepekben fellépnek Besei András, Jakab István, Simon Mancsi, Mayer Laura, Horváth Jolán, Bodor Sándor, Imre Mancsi, Páger János, Bodor Mici, Hunyadi Zsófi, Bogár Irén és Bajtay Gyula. Belépődíj személyenként harminc lei, tagoknak huszonöt lei. Az előadást tánc követi. A jövedelmet a szegény gyermekek felruházására fordítják.

Közgazdaság

Kártérítési per indult meg a román állam ellen

Bécs, november 23.

A Hoffher és Schrantz gépkereskedelmi részvénytársaság romániai telepeinek kisajátítása miatt a román állam ellen kártérítési keresetet indított. A kereset döntőbíróság elé került, amely most ülésezik Bécsben. A bíróság elnöke Barda Charles svájci felelősségi törvényszéki bírósági elnök, Ausztriát Joeh Ottó, Romániát Munteanu Lázár képviseli. A

keresetben a panaszos cég előadja, hogy Románia a cég telepeit, mint ellenséges vagyont, foglalta le és azok megváltásáért hét millió papírlelt utalt át, holott azok értéke legalább is öt millió aranylelt. A román delegátus kifogásolta a döntőbíróság illetékességét, mivel Ausztria a békeszerződésben lemondott a döntőbíróági eljárás igénybevételéről. Az ügy fejleményeit érdeklődéssel várják.

Lényegesen megrövidül az utazás Temesvár és Budapest közt

Bukarest, november 23.

A nemrégiben lezajlott bécsi és brüsszeli nemzetközi vasúti konferenciákon fontos döntést hoztak a vám- és utlevélvizsgálatra vonatkozólag. Eddig a határokon eszközölt vizsgálatok közel két órával hosszabbították meg a Temesvárról külföldre utazók menetidejét. A közlekedésügyi minisztérium most hivatalosan közli, hogy 1929 május tizenötödiktől kezdve a nyári vasúti menetrend életbeléptetésével úgy Kurtieson, mint Löksházán és a többi határállomáson az eddig bevezetett egy, két sőt némelykor három órás várakozási idő, amely alatt a vámolást és az utlevélvizsgálatot végezték, megszű-

nik. A vonatok csak egy-két percig állanak majd a határállomásokon és a két állam közegei az egyik határállomástól egészen Békésabáig, illetve Aradig utaznak és a vonaton végzik úgy az utlevél, mint a vámvizsgálatot. A külföldi állampolgárok a román vizum megszerzésekor külön igazolványt kapnak, amelyet a vizsgálat során mutatnak be és amely az országban való tartózkodásra szól. A közös vám- és utlevélvizsgálatra vonatkozólag a megállapodás Románia és Magyarország megbízottai között már létrejött. Ennek folytán Temesvár és Budapest között az új két órával lesz rövidebb, amit az utazóközönség bizonyára örömmel vesz tudomásul.

A Krausz-bőrgyár fizetéseketelenség ügyében e hó 13-án kiküldött bizottság ma, pénteken délután 6 órakor fogja jelentését a hitelezőknek beérjeszteni a Lloyd-Társulat első számú tárgyalási termében. Az ülés lefolyásáról legközelebbi számunkban referálunk.

Sztrájkoló bányamunkások. Budapestről jelentik: A pécsi szénbánya részvénytársaság pécsi és salgótarjáni bányáinak munkásai néhány nap előtt bérkövetelésekkel állottak elő és mert a tárgyalások nem vezettek eredményre, a bányászok beszüntették a munkát. Megegyezésre egyelőre nincsen remény és a tárgyalások megakadtak. Pécsen kétezer, Salgótarjánban kétezeröttszáz munkás sztrájkol.

Ami fáj a francia iparnak. Parisból jelentik: A Populaire című lap a román-német megegyezés alkalmából támadást intéz a román kormány

ellen. A lap szerint Bratianu Vintila volt minisztereinek Poitarenak és Brandnek ígéreteket tett, hogy a román vasúti újjászervezésénél a francia ipar nagy megrendeléseket fog kapni. Franciaország viszont csak ennek ellenében ígerte meg Romániának, hogy a külföldi közlekedés ügyében támogatni fogja. A francia nemzeti bank támogatásának ellenére, az új román kormány most mégis nem akar tudni a vállalt kötelezettségekről és első ténykedése az, hogy Berlinnel szerződik és ennek a szerződésnek a záradéka szerint Németország százhuszonöt millió márkás megrendelést kap a román államvasutaktól. A Populaire elfelejti, hogy a Berlinnel való tárgyalásokat még a Bratianu-kormány kezdte meg és irányította és hogy a berlini szerződést a Bratianu-ék által kinevezett delegáció éppen a Maniu-kormány uralomra lépésének napján sietve kötötte meg.

Rádió

Péntek. (November 23.) Budapest. 12 óra 20: Gramofonzene, 4 óra: Aszszonyok tanácsadója, 5 óra 45: Szimfonikus zenekari hangverseny, 10 óra: Mass belga zongoraművész hangversenye. Bécs, 11 óra: Zene, 4 óra 15: Zenekari hangverseny, 5 óra 40: Beethoven Waldstein szonátájának előadása, 8 óra: Steiner kamaraénekes Schubert dalokat énekel, 8 óra 30: Marica grófnő című operett előadása, Breslau, 4 óra 30: Szórakoztató zene, 8 óra 15: Énekhangverseny, 9 óra 15: Vidám est, Brünn, 12 óra 30: Operettzene, 8 óra: Az elvált asszony című operett előadása, Berlin, 5 óra: Szórakoztató zene, 8 óra: Strawinsky Oedipus Rex című oratóriumának előadása, Kattowitz, 4 óra: Zene, 6 óra: Délutáni hangverseny, 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny, Leipzig, 4 óra 30: Szórakoztató zene, 8 óra: Nemzetközi népdalok előadása, 9 óra: Népies hangverseny, Prága, 4 óra 30: Kamarazene, 8 óra: Az elvált asszony című operett előadása, Stuttgart, 4 óra 15: Délutáni hangverseny, 8 óra: Szimfonikus hangverseny.

Szombat. (November 24.) Budapest. 12 óra 20: Temesváry-Kerpely-Polgár trió hangversenye, 5 óra 45: Cigányzene, 7 óra 30: Operaelőadás közvetítése, Bécs, 11 óra: Kvarlett hangverseny, 3 óra 30: Bohózat előadása, 5 óra 30: Schubert Forellenkvintettjének előadása, 7 óra 10: Schubert dalok, 8 óra 20: Népies est énekekkel és zenekari hangversennyel, Breslau, 4 óra 30: Szórakoztató zene, 8 óra 15: Molnár Liliomának előadása, Brünn, 12 óra 30: Zene, 5 óra: Schubert dalok, 6 óra: Német énekhangverseny zongorakísérettel, 7 óra: Népies hangverseny, Frankfurt, 4 óra 35: Operettzene, 8 óra 15: Tarka est, Kattowitz, 4 óra: Gramofonzene, 8 óra 30: Schubert Három a kislány című operettjének előadása közvetítése Varsóból, 10 óra 30: Táncczene, Langenberg, 1 óra: Zene, 5 óra 45: Csellóhangverseny zongorakísérettel, 8 óra: Vidám est, Leipzig, 4 óra 30: Zene kisgyerekeknek, 8 óra: Esti hangverseny, Prága, 4 óra 30: Szórakoztató zene, 6 óra: Német zenés gyermekóra, München, 4 óra: Szórakoztató zene, 7 óra 45: Zenekari hangverseny, 9 óra 15: Tea Marica grófnőnél, modern operettfigurák, Stuttgart, 3 óra 15 Szórakoztató zene, 4 óra 35: Operettzene, 7 óra 30: Mozart-hangverseny.

Tungsram-Western rádiótulajdonosok figyelmébe

Használjon a háromcsöves (ollo) készülékében

R 406 R 406 G 407

Tungsram BARIUM rekordcsöveket

Kellemes meglepetésben lesz része, mert készülékének teljesítménye a kétszeresére fokozódik. Minden jobb szaküzletben kaphatók. (3221)

Temesváriak találkozóhelye

BUDAPEST legelsőrendű, modern családi szállója az

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA IV, Podmaniczky-u. 8. sz.

Mérsékelt árak, modern berendezés, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift.

A Nyugati pályaudvar mellett. Elsőrendű konyha.

Elvállal

ELASTICA GUMMIIPAR

GALOCSENIK ÉS HÓCIPŐK

szakszerű javítását a legolcsóbb árak mellett, valamint a következő gyűjtőhelyeken:

Gyárvaros:

P. Schojbert, divatruház, Fő-utca

Belváros:

N. Bernstein, Cipőüzlet, Hunyadi-utca

Józsefváros:

Popper, Linoleumüzlet (Kobelt-ház)

Gyilkosság a kastélyban

Bűnügyi regény

A nyomozási adatok alapján írta: **Gábor Emil**

(Folytatás).

50

Berta megremegett. A kezei mo-
soly, amely Sárosi ajka körül megje-
lent, majdnem a szívébe hasított. Mely
megbánást érzett egyszerre.

— Méreg. — kiáltotta, — Isten
ments!

— És mégis kénytelen leszel még
egyszer mérget adni nekem, hogy vé-
get érjen az életem.

Az asszony hangosan fölzokogva
térdre vetette magát Sárosi ágya előtt.

— Nem fogsz meghalni, Lajos!
Nem szabad meghalnod! Élni fogsz,
hogy én jóvá tehessem a múltat. Én
nyomorult asszony, bűnös vagyok és
utálom önmagam, amikor látom,
hogy te milyen jó vagy. Te meg fogsz
engem szálni! Nem vagyok méltó rá,
hogy a feleséged legyek. Mint eseléd
akarok neked szolgálni. Ugye, nem
fogsz engem magadtól eltaszítani?
Mindent el akarok követni, csak hogy
kiérdemeljem a bűnbocsánatot.

Tádé gróf állapota olyan volt, hogy
nem is tudta tisztán fölfogni azt, ami
körülötte történt. Csak azt látta, hogy
az asszony a kezét tördelve az ágy
előtt térdepel és egyre csak azt haj-
togatja:

— Bocsánat! Bocsánat!

Egyszerre aztán ő is felemelkedett
és maga sem tudta, hogy miért, de
szintén bocsánatot esdekel!

— Igen, Lajos, bocsáss meg ne-
künk! Bocsáss meg!

Azonban az egykori barát hangja
csak új lángra élesztette Sárosi ha-
ragjának tüzét.

— Kegyelmezzek? Kegyelmezzek
nektek? Hát ti irgalmasok voltatok
velem szemben, amikor elloptátok az
életem boldogságát? Bocsánatot esde-
keltek? Ugyan hová gondoltok? Hogy
képzelték azt? Azt hiszitek, hogy
pusztulásom előtt még nagy érzelmes
komédiát fogok nektek eljátszani? Hát
ha azt hiszitek, akkor nagyon rosszul
ismertek engem! Azért, mert volt
erőm, hogy hallgassak és mindent né-
mán elviseljek, az csak azért történt,
mert közben folyton a bosszúra gon-
doltam. Sokáig haboztam, hogy mi-
lyen is legyen ez a bosszúállás. Aztán
ti magatok adátok meg nekem erre
az útmutatást azon a napon, amelyen
először nyújtottátok nekem a mérget.

Berta asszony fokozódó iszonyattal
bámult Sárosira, aki azonban nem
vette figyelembe a felesége rémületét
és rendületlenül tovább beszélt.

— Miért eszelte ki ezt a gyilkos-
ságot, Berta? Ugye azért, hogy sza-
baddá légy és hogy Szednitzy grófné
lehess. Nos, ez a vágyad most teljese-
désbe fog menni.

— Soha! — kiáltották Berta asz-
szony és Tádé szinte egyszerre.

— Tudom, tudom, — mondta Sárosi
— hogy ti ezt most már nem akarjátok!
Azonban én akarom és meg kell
történnie! És éppen ez az én bosszúm!

Persze azt gondoltok magatokban,
hogy ha meg is halok, akkor mégsem
fogtok egymással házasságra lépni.
Csak hogy csalódtok. Nekem hatal-
mamban van és még a halálom után
is hatalmamban leszek, hogy kényszeri-
tselek benneteket, hogy ezt az aka-
ratomat teljesítsétek. Aznapról fogva,
amelyen először kaptam a mérgezett
italt, pontos feljegyzéseket csináltam
a betegség tüneteiről és megfigyelé-

seimről. Sőt azokban az órákban, ame-
lyekben egyedül voltam, leírtam
egész történetünket. Leírtam házassá-
gunk történetét, a grófnak a hazba-
váló kerülését és azt is, hogy mikép-
pen tudtam meg, hogy szerelmi vi-
szonyban vagytok egymással. És még
a mérgezett italból is eltettem marad-
ványokat. Valahányszor Berta mérget
nyújtott nekem, távolléteketben a
megmaradt cseppeket mindig beleön-
töttem abba a kiesi üvegbe, amelyet a
párnám alatt rejtettem. Ti esodál-
koztok, ugye, hogy éberségeteket így ki-
tudtam játszani? Én csak azzal fizet-
tem vissza, amit ti nyújtottatok ne-
kem. Ti hazudtatok nekem és én ha-
zudtam nektek. Ma reggel óta minden
feljegyzésem és a kis üvege a mé-
regmaradvánnyal egy jó barátom ke-
zében van. Ne ijedjete meg, kérek,
az illető nem tudja, hogy miről van
szó, mert az egészet egy dobozba cso-
magoltam és a dobozt lepecséltettem. A
barátom azt az utasítást kapta tőlem,
hogy a csomagot a házasságtok nap-
ján adja át nektek. Amennyiben
azonban halálom után egy esztendőn
belül nem lépnetek házasságra, akkor
egy lezárt levelem értelmében, ame-
lyet halálom évfordulóján szabad
csak felbontania, az egészet át fogja
adni a temesvári ügyészségnek. És ne
gondoljátok azt sem, hogy parancsom
teljesítése előtt megszökhettek. Annál a
barátnál, akiről szó van, van egy
másik levél is, amelynek borítékjára
az van ráírva, hogy akkor bontsa föl,
amikor valamelyiketek az ország ter-
ületéről külföldre akar utazni. És ha
a levelet felbontja, akkor megint az a
parancs hull ki belőle, hogy a csoma-
got adja át haladéktalanul az ügyész-
ségnek, amelynek azt fel kell bon-
tania.

Berta és Tádé borzalommal hall-
gatták Sárosi szavait. Minden szó ugy-
esapott le rájuk, mint a kardsuhintás.
És ha Tádé gróf közben nem egyszer
arra gondolt, hogy Sárosi halála után
majd alkalmat talál, hogy mentől
messzebbre szökjön, akkor most az
utolsó reménység is rombadőlt.

Berta asszonynak viszont csak egy
gondolata volt és pedig az, hogy az
urának nem szabad meghalnia.

Ugy érezte, hogy Sárosi férfias-
sága, amelyet halálos ágyán bizonyí-
tott be, egyszerre szereimét ébresztett
benné. Csak arra gondolt, hogy férjé-
nek nem szabad meghalnia.

— Jöjjön az orvos. — kiáltotta két-
ségbeesetten — jöjjön a pesti tanár és
segítsen! Lajos, neked nem szabad
meghalnod!

Sárosi a nagy megerőltetés egé-
szén kimerítette. Félig álltan hanyat-
lott vissza párnáira s becsukott szem-
mel feküdt ott.

— Segítség, segítség. — kiáltotta a
felesége — meghal!

A beteg Sárosi erre újra felnyi-
totta a szemét.

— Hívjátok a szolgazemélyzetet,
— mondta gyenge hangon.

Néhány perc múlva a személyzet
mind a szobában volt. Valamennyien
erősen meg voltak illetődve. A leg-
többnek könny esillogott a szemében.
Ragaszkodtak mindig Sárosihoz, aki
jó gazdájuk volt és soha még egy
rossz szóval sem illette őket.

(Folyt. köv.)

Apróhirdetések

Egy szó ára három lel, vastak
betűvel öt lel. Legkisebb apróhir-
detés harminc lel, álláskeresők-
nek tíz szög husz lel.

Előfizetőink abban a kedvezmény-
ben részesülnek, hogy az utolsó elő-
fizetési nyugta felmutatása ellenében
hasonként egyszer díjmen-
tesen közölhetnek egy tíz szög ter-
jedő apróhirdetést.

Alkalmazás

Németül beszélő gyermekeányt ke-
resnek. Csakis gyermekszerető, intel-
ligensek és éves bizonyítványokkal
rendelkezők jelentkezzenek s kik már
ilyen minőségben állásban voltak.
Személyes jelentkezés Berger, Haty-
tyu-utca 28. Timisoara.

Jobb nőt hosszú bizonyítványokkal
szobalánynak dec. 1-re keresek. Cim
a kiadóban. (3498)

Szobaleányt keresek dec. 1-re,
csakis jó bizonyítvánnyal jelentkez-
zenek. Cim a kiadóban. (1313)

Allást keres

Gazdasszonynak, anyahelyettesnek,
idősebb ur vagy hölgy gondozására
ajánlkozik középkorú özvegy urinő.
Szíves megkereséseket „Özvegy“
jeligére a kiadóba kérek. (3536)

Gyermekeány jó bizonyítványokkal
állást keres.

Megbízható gyermekeány decem-
ber 1-re állást keres. Cim a kiadó-
ban. (3816)

Adás-vétel

Antik szalon-asztalt, antik támlás író-
asztalszéket, jourasztalkákat megvé-
telre keresek. Cimeket a kiadóba
kérek „Antik“ jeligére. (3783)

Fekete prémes használt női télika-
bát, női-és férficipők eladók. Hitel-
bank-palota, I. 3. (3493)

Eladó olcsón: igen jókarban levő
barna modern fél hálószobabutor, sze-
krény, ajtóban tükör van. Argamán-
szőnyeg 3 $\frac{1}{2}$ ×2 $\frac{1}{2}$ m, függönyök,
szobor, külön tükör. Megtekinthető
d. u. 3-6 óra között. III. ker., Csáky-
utca 6, II. em. ajtó 7. (3347)

Nemes gyümölcsfák Niemetz csőd-
kiarúsításában, legfinomabb fajok,
még csak rövid ideig. Kapubejárát:
III., Korona-u. 25 (3-as villamos vég-
állomása.) (3553)

Alkalmi vétel! Jókarban levő háló-
szobabutor elutazás miatt olcsón
eladó. Gyárvaros, Farkas-utca 24,
Kapu alatt balra. (3555)

1 hold föld az Erzsébetvárosban,
kitünő termőtalaj, eladó. Alföldi
Géza dr., Belv. Lenau-tér 1 (Eisen-
städter-ház). (3560)

Kifogástalan állapotban levő férfi
téli- és átmenetikabát jutányosan el-
adó. Erőd-u. 12, II. em. (3816)

Jó állapotban levő női télikabát és
téli nőruhák eladók. Cim a kiadó-
ban. (3817)

Szép Smyrna-szőnyeg 5-335 és
két pianino jutányosan eladó. Strada
Bratianu 1a, 2 emelet, 3. (3038)

Lakás

Elegánsan butorozott szoba egy
vagy két urinő részére kiadó. Cim
a kiadóban. (3558)

Különféle

Alle József pirosigazolványa pénztár-
cával együtt elveszett, kéri leadni
a rendőrségen. (3561)

Olvassa

mindennap
a „Déli Hirlapot“

Nagy raktár-

leépítési
vásárt

rendezék

Löwenthal Rezső

belvárosi

(Hunyadi-utca 9)

áruházában

Eladásra kerülnek

crep de chine

475 lei

flanell

30 lei

és az összes

raktáron levő

szövet, bársony,
vásznak, butorszö-
vetek, kreton, ágy-
garnitúrák, selymek,
harisnyák és

rövidáruk

saját árban

BARON

3512

Déli Hírlap

1928 NOVEMBER 24

LEGUJABB

IV. ÉVF. 274 SZÁM

Rózsás hangulatban mulatozott Erdélyi Béla felesége temetésének estéjén a vendéglőben

Budapest, november 22.

A hitvesgyilkos Erdélyi Béla pöre még messze van ítélethozataltól, azonban a jogászok máris sokat vitatkoznak azon, hogy milyen lesz az ítéle. Vannak jogászok, akiknek az a véleménye, hogy Erdélyit, ha a gyilkosság rá is bizonyul, nem lehet halálra ítélni, mert a bizonyítási eljárás a gyilkosságra vonatkozó olyan gyanús körülményekre nem tud válaszolni, amelyek a bűnygyben perdöntő szerepet játszanak.

Azonban amennyiben a gyilkosságban nem is mondanák ki bűnösnek — ami nem látszik valószínűnek —, még akkor is öt-hat esztendei fegyház várakozik reá a váltohamisításért.

A magyar államnak eddig az ügy öt-ezer pengőbe került, mert ennyire rugnak a külföldi tanuk költségei.

A törvényszék — melynek tárgyalási terméte ismét zsufolóság töltötte meg a közönség — tegnap az Erdélyi-pörben rátért a bizonyítási eljárásra. Tegnapra voltak megidézve a millstatti tanuk, továbbá Gáldy és Löw Olga budapesti tanuk, akik a Millstatti dráma lejátászása idején szintén a kies fürdőhelyen tartózkodtak és Erdélyi Béla állandó társaságához tartoztak. Thien Hilda szobalány, aki a millstatti szállodában, amelyben Erdélyi a feleségével lakott és Erdélyiék szobájában teljesített szolgálatot, továbbá Pichler dr. körorvos nem jelenhettek meg a tárgyaláson. A vizsgálóbíró előtt tett vallomását a tárgyalás későbbi folyamán fogják fölolvassni. Mindkettő fontos tanuk.

A tárgyaláson, amely tegnap jutott el kulminációjához, igen izgatott hangulat uralkodott.

Greill Frigyes osztrák vizsgálóbíró, aki ebben az ügyben millstattban a nyomozást folytatta, kijelentette, hogy fölöttes hatósága felmentette az ügyben való hivatali tiók alól és azért kész vallomást tenni.

Azután elmondja, hogy Erdélyi Béla Millstattban való kihallgatása során azt vallotta, hogy a fensikón a kölépcsőn állott a felesége és egyszerre el-tűnt. Maga sem tudja, hogyan történt ez.

— A temetési engedélyt — folytatja Greill vizsgálóbíró — megadtam, mert a hatoldalas esendőri jelentés szerint a bűnygy kizártnak látszott.

Nemsokára két ügyvéd jelent meg nálam és elmondták, hogy mindenfelé azt beszélik, hogy Erdélyiné nem természetes halállal halt meg, azonban e tekintetben minden támpont hiányzott. Mégis ekshumáltattam a hullát törvényszéki orvosok jelenlétében. Nekem azonnal föltűnt, hogy a nyakon seb és véraláfutás van. (Greill itt az aktatáskájából elővesz fényképeket, amelyeket letesz a bíróság asztalára és amelyeken a véraláfutások tisztán láthatók.) Előtte gyanus volt — folytatta — Erdélyi szerepe, sőt a Gáldy is és azért elrendeltem letaróztatásukat. Felelősségre vontam Pichler orvost is, hogy a sérülésekről miért nem tett jelentést. Az orvos azt válaszolta, nem tétélezte föl Erdélyiről, hogy ilyen bűnre vetemedjen.

Az orvosok azután megállapították, hogy a nyakon levő nyomok esakis fojtogatástól származhattak, amelyeket idegen kéz gyakorolt.

Greill vizsgálóbíró a továbbiakban elmondja, hogy a boncolásnál a szívet összehurugorodott állapotban találták, ami világosan igazolta a veronálmérgezést.

A vizsgálóbíró megrázó vallomását a közönség elsápadtan hallgatta. Különösen a boncolás részleteit figyelték feszülten. Közben Erdélyi Béla nem nézett senkire, hanem szorgalmasan jegyezgetett blokkjában. Azonban a rendkívüli idegesség meglátszott rajta. Azután Geill

a terem dermedt esendjében bemutatja, hogyan esuklott és hörgött Forgács Anna a halál előtt, amire

Thien Hilda szobalány figyelmes lett és benyitott a szobába.

Erdélyi akkor hirtelen ráhuzta felesége arcára a takarót, hogy a szobalány ne hallja a hörgést. A szobalány vallomása szerint — mondotta Greill vizsgálóbíró — a kérdéses napon Forgács Anna szobájában Erdélyi Bélán kívül más nem járt. Greill vizsgálóbíró elmondja még, hogy egy hölgyet felment arra a sziklára, ahonnan Forgács

Anna lezuhant és megállapította, hogy ott az ut olyan keskeny, hogy két ember alig tud egymás mellett haladni.

A következő tanu Back Gilbert zeneművész volt. Erdélyiné — mondotta — igen sokszor panaszkodott nekem, hogy Erdélyi veri.

— Ön bizalmas viszonyban volt Erdélyinével? — kérdezi Schadt elnök.

— Nyuszinak szólítottam és igaz barátság volt közöttünk.

Azután elmondja, hogy amikor a szerencsétlenségről értesült, az volt az érzése, hogy Erdélyi a mélységbe lökte feleségét. Millstattban mindenki megbotránkozott azon, hogy

amig Forgács Anna nagybetegen feküdt, addig Erdélyi mulatott, sőt a temetés napján este a bárban rózsás hangulatban volt.

Szerinte a büntett színhelyén két ember csak nehezen fért el egymás mellett a keskeny uton.

Steiner Mária asszony, aki a halott Forgács Anna holttestét megmosta, azt vallja, hogy a hullá nyakán két foltokat látott és úgy nézett ki, mintha akasztott ember volna.

Barra sch Hans fiatal technikus, aki Erdélyiékkel együtt nyaralt, azt vallotta, hogy lelkiileg érdekelve van a szereplőkkel és Erdélyivel ellenszenvez, tehát csak a tényeket mondja el.

— Tény az, hogy amikor egyszer leusztunk Annával a tóba — folytatta vallomását, — visszajövet

Erdélyi az asszony elé uszott és még a vízben megverte, majd ott-hon megpofozta. Szerintem ötször verte meg és meg is rugta az asszonyt.

Anna többször panaszkodott nekem, hogy Erdélyi megfojtással fenyegette és fojtogatta is.

Erdélyi kérdezi a tanut: Emlékezzék csak vissza, hogy én kértem, ne moleszálja a feleségemet.

Barra sch: Erre emlékszem, de Anna hozzám fordult oltalomért.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3:12 Párisban 15:40

Temesvári magánárfolyamok 1928 november 23-án reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdaság. Bank devizaosztályának árfolyamai.) Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénznem, a második áruban a harmadik bankjegyet középkereslet.

Angol font: 807 $\frac{1}{2}$ —808:00—807:50 —, dollár: 166:00—166:10—165:30
dinár: 2:93:10 külföldi, 2:90:00 belföldi, 2:90 effect, hollandi forint 66:90
67:00—67:00, francia frank 6:51 6:53—6:55, olasz lira 8:71—8:73 8:75
cseh kor.: 4:93 $\frac{1}{2}$ 4:94—4:94 német márka: 39:69—39:70 39:70, osztrák
schilling 23:38 23:41—23:50, magyar pengő: 29:04—29:06—29:20, svájci
frank: 32:04—32:06—32:10.

Terményárak:

Buza 690 ótengeri 860, ujtengeri 620, korpa 500, napraforgómag 700,
árpa 625, lucernamag 4000, len 1100 lei száz kilógrammonként.

MA LENGYEL IRÉN a Városi színházban
pénteken **ORLOW**
este **első fellépte** világhírű operettben

Iskola Alapítvány, Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - 1990 Cluj-Napoca
Fotó: VARNAY ELEMER dr.